

قالب ویرایش / تهیه فایل برنامه‌های درسی

مجری گرامی؛

خواهشمند است به منظور ارتقای کیفیت بازنگری، یکسان‌سازی قالب برنامه‌ها و تسریع در فرآیند آماده‌سازی، ارایه و تصویب برنامه، نکته‌های زیر را در هنگام تهیه برنامه رعایت فرمایید:

1. در نرم افزار WORD نسخه 13 و بالاتر تهیه شود.
2. فرم پیوست مورد استفاده قرار گیرد.
3. نوع و اندازه فونت برای متن B Zar 13 و برای جداول، B Zar 11 باشد.
4. فاصله خطوط متن و جداول 1 سانتی متر باشد.
5. تمامی خطوط متن و جداول بدون تورفتگی باشد.
6. اطلاعات درج شده هر درس در جدول دروس با اطلاعات درج شده آن درس در بخش سرفصل یا مشخصات دروس یکسان و بدون مغایرت باشد.
7. برنامه در 3 فصل مطابق فرم پیوست تهیه شود.
8. مطالبی که بایستی از اول صفحه شروع شوند (مانند سرفصل هر درس، ابتدای هر فصل و ...)، به جای استفاده از اینتر زدن‌های متوالی و متعدد، حتما از قابلیت Page Break در برگه Insert نرم افزار Word استفاده شود.
9. فایل نهایی را در دو فرمت WORD و PDF ارسال نمایید.
10. منابع درج شده برای هر درس در بخش مشخصات دروس، حتما به یکی از روش‌های رایج منبع‌نویسی نگاشته شود.
11. با درج عنوان رشته و مقطع تحصیلی در صفحه اول فرم زیر، این دو عنوان به طور خودکار در سرفصل همه صفحات برنامه درج خواهد شد.
12. تعداد مجاز واحدها مطابق جدول زیر می‌باشد. با این وجود، اولویت دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی این است که برنامه با حداقل واحد در مجموع (130 واحد برای کارشناسی و 28 واحد برای کارشناسی ارشد) تهیه شود.

جمع واحدهای درسی	نوع واحدهای درسی					دوره تحصیلی
	عمومی	پایه	تخصصی	اختیاری	پروژه/ پایان نامه/ رساله	
130-140	22	20-30	78-88	10-20	0-3	کارشناسی پیوسته
28-32	-	-	10-12	14-16	4-6	کارشناسی ارشد ناپیوسته
36	-	-	18-12	-	24-18	دکتری تخصصی

دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

کلام تطبیقی

COMPARATIVE THEOLOGY

کارشناسی ارشد

تهیه کنندگان:

دکتر میثم سفید خوش

دکتر مریم سالم

دکتر علی اکبر عبدال آبادی

دکتر زکریا بهارنژاد

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

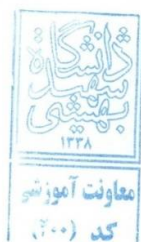
عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

جدول تغییرات

(در صورتی که برنامه بازنگری می‌باشد بایستی این جدول تکمیل شود)

ردیف	در برنامه قبلی	در برنامه بازنگری شده
(1)	کلام اسلامی 1 در دروس الزامی قرار داشت	به دروس اختیاری منتقل شد
(2)	کلام اسلامی 2 در دروس الزامی قرار داشت	به دروس اختیاری منتقل شد
(3)	تاریخ علم کلام و فرق اسلامی الزامی بود	به دروس اختیاری منتقل شد
(4)	الهیات مقایسه‌ای 1 در الزامی قرار داشت	عنوان درس به «الهیات مقایسه‌ای ادیان ابراهیمی 1» تغییر یافت
(5)	الهیات مقایسه‌ای 2 در الزامی قرار داشت	درس 3 واحد شد و به دروس اختیاری منتقل گردید و عنوان درس به «الهیات مقایسه‌ای ادیان ابراهیمی 2» تغییر یافت
(6)	کلام یهودی در دروس الزامی بود	عنوان درس به «الهیات یهودی» تغییر یافت
(7)	کلام مسیحی در دروس الزامی بود	عنوان درس به «الهیات مسیحی» تغییر یافت
(8)	2 واحد کلام جدید در دروس الزامی بود	عنوان درس به «مسائل جدید الهیاتی» تغییر کرد و به 4 واحد افزایش یافت. 2 واحد در دروس الزامی و 2 واحد در دروس اختیاری
(9)	اندیشه‌های کلامی ایران باستان و ادیان شرقی در دروس الزامی قرار داشت	به دروس اختیاری منتقل شد
(10)	درس متون کلامی به زبان انگلیسی به صورت 2 واحد در دروس الزامی قرار داشت	درس 3 واحد شد و عنوان درس به «متون الهیاتی در زبان انگلیسی» تغییر کرد و به دروس اختیاری منتقل گردید
(11)	متون کلام اسلامی به زبان عربی در دروس الزامی قرار داشت	عنوان درس به «متون کلامی در زبان عربی» تغییر کرد و به دروس اختیاری منتقل شد
(12)	-	درس «سمینار و روش تحقیق» در قالب 3 واحد تعریف به دروس الزامی اضافه شد
(13)	تاریخ کلام یهودی مسیحی در دروس جبرانی قرار داشت	عنوان درس «تاریخ الهیات یهودی مسیحی» تغییر یافت و به دروس اختیاری اضافه شد
(14)	-	درس «متون مقایسه‌ای در زبان انگلیسی» تعریف و به دروس اختیاری اضافه شد
(15)	درس آشنایی با فرق کلام شیعی در دروس جبرانی قرار داشت	عنوان درس به «تاریخ علم کلام و فرق اسلامی» تغییر کرده و به دروس اختیاری منتقل شد
(16)	-	درس «مبانی فلسفی الهیات» تعریف و به دروس اختیاری اضافه شد
(17)	درس فلسفه اسلامی 1 در درس اجباری قرار داشت	حذف شد
(18)	درس فلسفه اسلامی 2 در دروس اجباری قرار داشت	حذف شد
(19)	درس تاریخ فلسفه اسلامی در دروس اجباری قرار داشت	حذف شد

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

علم کلام و الهیات دانشی است که عهده‌دار تعریف و تبیین عقلی آموزه‌ها و تعالیم ادیان در حوزه هستی‌شناسی، نجات‌شناسی و انسان‌شناسی است. از آنجا که بخشی از تعالیم ادیان بزرگ جهانی و نیز اندیشه ورزی‌ها در سنت این ادیان به دانش‌های عقلی اختصاص دارد لذا امکان مقایسه این آموزه‌ها نیز وجود خواهد داشت. دانش کلام تطبیقی شاخه‌ای از علم کلام و الهیات است که با هدف مشخص کردن موارد تشابه و تمایز کلام اسلامی با سنت‌های دیگر کلامی به مقایسه دستاوردهای متکلمان اسلامی با اندیشه ورزی‌های الهی‌دانان در دیگر سنت‌های دینی می‌پردازد تا از این طریق ضمن آشکار کردن عناصر مشترک و شباهت‌های کلامی، تفاوت‌ها و امتیازات الهیات و کلام اسلامی را نیز آشکار سازد.

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

دوره کارشناسی ارشد رشته کلام تطبیقی یکی از دوره‌های آموزشی عالی است و اهداف زیر را دنبال می‌کند:

- 1- انجام پژوهش‌های بنیادی - کاربردی در زمینه کلام و الهیات از منظر مقایسه‌ای
- 2- توانایی تدوین متون الهیاتی متناسب با مخاطبین جوان و دانشگاهی و مشارکت در پژوهش‌های بینارشته‌ای
- 3- تربیت پژوهشگران مطلع از وضعیت باورهای دینی و الهیاتی ملل مختلف به منظور کمک در سیاست‌گذاری فرهنگی داخلی و خارجی

4- تلاش در راستای حل مسائل الهیاتی مرتبط با جامعه

5- برقراری ارتباط دانشگاهی با حوزه بین‌الملل با تمرکز بر مسائل الهیاتی

پ) ضرورت و اهمیت

درون جوامع دینی همیشه پرسش‌هایی بنیادین درباره نسبت میان عقاید دینی و مقایسه آن‌ها وجود دارد. در واقع مقایسه کردن بخش‌های گریزناپذیری از تعیین هویت یک جامعه است و در جوامعی که دین‌داری عنصر هویتی مهمی به شمار می‌آید چنین مقایسه‌هایی بیشتر هم صورت می‌گیرد. افزون بر این، در جهان تعاملی امروز ملل و فرهنگ‌های همسایه و حتی دور به همدیگر توجه می‌کنند و در این میان بار دیگر نوعی مقایسه میان عناصر فرهنگی از جمله باورهای دینی گریزناپذیر می‌شود. در این شرایط تربیت پژوهشگرانی که اطلاع کافی از نگرش‌های عقیدتی و الهیاتی در سنت‌های دینی مختلف داشته باشند بسیار ضروری است و هم به تحکیم موقعیت فرهنگی داخلی یاری می‌رساند و هم باب تعامل سودمند با ملل دیگر را باز می‌کند.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (1) - توزیع واحدها

نوع دروس	تعداد واحد
دروس عمومی	
دروس پایه	
دروس تخصصی	12
دروس اختیاری	16
رساله / پایان نامه	4
جمع	32

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش آموختگان

دانش آموختگان این دوره با توجه به فراگیری های لازم می توانند در زمینه آموزشی و پژوهشی دستگاه های آموزشی و پژوهشی مربوط (گروه های معارف اسلامی، دانشکده های الهیات، پژوهشگاه ها و پژوهشکده های علوم اسلامی، آموزش و پرورش) نقش موثری ایفا نمایند و به تحقیق و تبیین اندیشه های اسلامی در داخل و یا خارج از کشور بپردازند.

مهارت ها، شایستگی ها و توانمندی های ویژه	دروس مرتبط
انجام پژوهش های بنیادی - کاربردی در زمینه علم کلام به ویژه از رهگذر نگرش مقایسه ای	دروس فلسفه اسلامی، کلام اسلامی، کلام یهودی، کلام در ادیان شرقی
توانایی تدوین متون کلامی و فلسفی متناسب با مخاطبین جوان و دانشگاهی	روش شناسی مطالعات تطبیقی و روش پژوهش و نگارش
اشتغال به فعالیت در نهادها و مراکز علمی و آموزشی از جمله وزارت آموزش و پرورش و وزارت آموزش عالی	دروس فلسفه اسلامی و کلام اسلامی، الهیات مسیحی و یهودی
مهارت ها، شایستگی ها و توانمندی های عمومی	دروس مرتبط
ارائه مشاوره به نهادها و مراکز فرهنگی	تایخ علم کلام و فرق اسلامی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

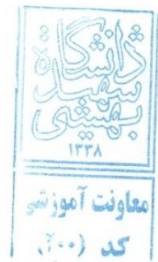
- دارا بودن دانش نامه کارشناسی (لیسانس) از موسسات آموزشی که مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشند.

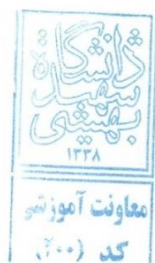
- پذیرفته شدن در امتحان ورودی و گزینش دانشجو

- تحصیل در دوره به صورت تمام وقت

- موافقت کتبی سازمان متبوع برای تحصیلات به صورت تمام وقت برای شاغلان دستگاه‌های دولتی

تبصره: دانشجویانی که رشته مقطع قبلی آنان با این رشته غیرمرتبط می‌باشد حداکثر 6 واحد به عنوان دروس جبرانی از میان دروس دوره قبل این رشته را در نیمسال اول تا دوم باید بگذرانند. تشخیص ضرورت این امر و انتخاب این دروس و تعداد واحدهای جبرانی به عهده گروه آموزشی دانشکده می‌باشد و بایستی شامل دروسی باشند که دانش پایه و اصلی این رشته را در بر گرفته و بر مبنای میزان ارتباط رشته با رشته دوره قبلی دانشجو باشند.

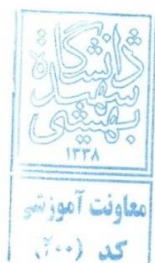

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (3) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد 3-1 (واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
1	روش‌شناسی مطالعات تطبیقی	2	*			32			
2	الهیات مقایسه‌ای ادیان ابراهیمی (1)	2	*			32			
3	سمینار و روش تحقیق	2	*			32			
4	الهیات یهودی	2	*			32			
5	الهیات مسیحی	2	*			32			
6	مسائل جدید الهیاتی (1)	2	*			32			
7	پایان‌نامه	4							

جدول (4) - عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری

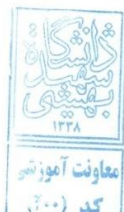
ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
1	متون مقایسه‌ای در زبان انگلیسی	2	*			32			
2	تاریخ کلام مسیحی و یهودی	2	*			32			
3	تاریخ علم کلام و فرق اسلامی	2	*			32			
4	مسائل جدید الهیاتی (2)	2	*			32			
5	متون الهیاتی در زبان انگلیسی	3	*			48			
6	متون کلامی در زبان عربی	2	*			32			
7	اندیشه‌های کلامی ایران باستان و ادیان شرقی	2	*			32			
8	الهیات مقایسه‌ای ادیان ابراهیمی (2)	3	*			48			
9	مبانی فلسفی الهیات	2	*			32			
10	کلام اسلامی (1)	2	*			32			
11	کلام اسلامی (2)	2	*			32			

فصل سوم
ویژگی‌های دروس

روش‌شناسی مطالعات تطبیقی							
عنوان درس به فارسی: روش‌شناسی مطالعات تطبیقی	تعداد واحد: 2	پایه		تعداد واحد نظری:		عنوان درس به انگلیسی: Methodology of comparative studies	
							تعداد واحد عملی:
	تعداد ساعت: 32	نوع واحد	تخصصی	تعداد واحد نظری: 2			
				تعداد واحد عملی:			
				الزامی	تعداد واحد نظری:		
					تعداد واحد عملی:		
دروس پیش‌نیاز:	اختیاری		تعداد واحد نظری:				
			تعداد واحد عملی:				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد							
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐							
سال ارائه درس:							

اهداف درس:

آشنایی با روش‌های رایج در پژوهش‌های تطبیقی در الهیات

سرفصل‌ها:

- ایضاح مفهومی اصطلاحات کلیدی درس: «روش‌شناسی»، «پژوهش»، «مقایسه»، «پژوهش تطبیقی»، «الهیات»
- ادامه ایضاح مفهومی اصطلاحات کلیدی درس: «روش‌شناسی»، «پژوهش»، «مقایسه»، «پژوهش تطبیقی»، «الهیات»
- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش پدیدارشناسی: معرفی)
- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش پدیدارشناسی: فرآیند به کارگیری)
- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش تاریخی: معرفی)
- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش تاریخی: فرآیند به کارگیری)
- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش تحلیلی: معرفی)
- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش تحلیلی: فرآیند به کارگیری)
- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش تحلیل گفتمان: معرفی)
- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش تحلیل گفتمان: فرآیند به کارگیری)
- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش تفسیری (هرمنوتیکی): معرفی)

- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش تفسیری (هرمنوتیکی): فرآیند به کارگیری)
- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش تحلیل معنا شناختی: معرفی)
- روش‌های پژوهش تطبیقی در الهیات با تأکید بر فرآیند به کارگیری آن‌ها (روش تحلیل معنا شناختی: فرآیند به کارگیری)
- شیوه‌های تشخیص نسبت پژوهشگر با شیوه‌های مذکور
- ادامه شیوه‌های تشخیص نسبت پژوهشگر با شیوه‌های مذکور

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال 30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال 70 درصد

منابع:

- 1) اسپیکلبرگ، هربرت و شومان، کارل، 1396، جنبش پدیدارشناسی: درآمدی تاریخی ترجمه مسعود علیا، ویراستاری هومن پناهنده، تهران، نشر مینوی خرد
- 2) ایزوتسو، توشیهیکو، 1378، صوفیسم و تائوئیسم، ترجمه محمد جواد گوهری، تهران، روزنه
- 3) جمع نویسندگان، 1372، دین پژوهی، (ترجمه مقالاتی از The Encyclopedia of Religion)، چاپ اول، ترجمه خرمشاهی، ویراسته میرچا الیاده. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- 4) ریگین، چارلز، 1388. روش تطبیقی فراسوی راهبرهای کمی و کیفی، ترجمه محمد فاضلی، تهران، آگه
- 5) ساعی، علی، 1392. روش پژوهش تطبیقی، تهران، آگه
- 6) فرامرز قراملکی، احد، 1390، روش‌شناسی مطالعات دینی. مشهد، انتشارات دانشگاه علوم اسلامی رضوی.
- 7) گادامر، هانس گئورگ، 1383، مثال خیر در فلسفه افلاطونی ارسطویی، ترجمه حسن فتحی، تهران، حکمت
- 8) ملکیان، مصطفی، 1395، خدا و انسان در قرآن: معنی‌شناسی جهان‌بینی قرآنی ترجمه احمد آرام، تهران، شرکت سهامی انتشار
- 9) ملکیان، مصطفی، 1379، مفهوم ایمان در کلام اسلامی، ترجمه زهرا پورسینا، تهران، سروش

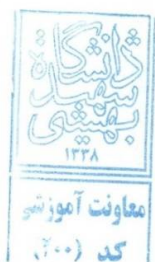
- 10) Clooney, F. X, (2010). Comparative theology: Deep learning across religious borders. John Wiley & Sons..
- 11) Paul, M. O, (1926). Comparative philosophy, Translated by K. Paul, Trench, Trubner & Company, Limited, Ltd.; Harcourt, Brace & company, inc.
- 12) Crisp, O. D, & Rea, M. C, (Eds.). (2009). Analytic theology: New essays in the philosophy of theology. Oxford University Press

الهیات مقایسه‌ای ادیان ابراهیمی (1)								
دروس پیش‌نیاز:	تعداد واحد نظری:		پایه		نوع واحد	تعداد واحد: 2	عنوان درس به فارسی: الهیات مقایسه‌ای ادیان ابراهیمی (1)	
	تعداد واحد عملی:							
	تعداد واحد نظری: 2		الزامی	تخصصی	تعداد ساعت: 32	عنوان درس به انگلیسی: Comparative Theology of Abrahamic Religions (1)		
	تعداد واحد عملی:							
	تعداد واحد نظری:		اختیاری					
	تعدا واحد عملی:							
	آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد							
	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐							
سال ارائه درس:								

اهداف درس:

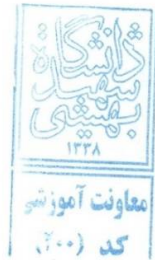
آشنایی با موضوعات و مسائل الهیات نظری مقایسه‌ای در ادیان ابراهیمی

سرفصل‌ها:

- چیستی وحی، انکشاف الهی
- کتب مقدس در ادیان ابراهیمی (چگونگی شکل‌گیری؛ تفاوت‌های عمده)
- کتب مقدس در ادیان ابراهیمی (درون‌مایه‌های مشترک)
- امکان یا عدم شناخت ذات خداوند
- اثبات وجود خدا
- امکان یا عدم شناخت صفات خدا
- صفات خدا و نسبت آن‌ها با ذات او
- افعال خداوند
- آغاز و انجام جهان (خلقت و حدوث جهان)

- آغاز و انجام جهان (تدبیر جهان: قضا و قدر؛ هدایت)
- آغاز و انجام جهان (تدبیر جهان: خوارق عادات؛ فرشتگان)
- آغاز و انجام جهان (ساحات جهان: قبل از دنیا؛ دنیا؛ بعد از دنیا)
- آغاز و انجام جهان [معاد (مرگ و جاودانگی)]

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال 30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال 70 درصد

منابع:

- 1) آرمسترانگ، کارن، 1383. خداشناسی از ابراهیم تا کنون: دین یهود، مسیحیت و اسلام، ترجمه محسن سپهر، چاپ اول، تهران، نشر مرکز
- 2) ژیلسون، اتین، 1374، خدا و فلسفه. ترجمه شهرام پازوکی، تهران، انتشارات حقیقت
- 3) سلیمانی، عبدالرحیم، 1385، درآمدی بر الهیات تطبیقی (اسلام و مسیحیت)، چاپ دوم، قم، انتشارات طه
- 4) سلیمانی، عبدالرحیم، 1389، سرشت انسان در اسلام و مسیحیت، قم، دانشگاه ادیان و مذاهب
- 5) فعالی، محمد تقی، 1389. ایمان دینی در اسلام و مسیحیت، چاپ دوم. تهران، انتشارات کانون
- 6) ماسون، دنیز، 1385، قرآن و کتاب مقدس: درون‌مایه‌های مشترک، ترجمه فاطمه سادات تهامی، چاپ اول، دفتر پژوهش و نشر سهروردی
- 7) ولفسن، هری اوسترین، 1368، فلسفه علم کلام، ترجمه احمد آرام، تهران، الهدی
- 8) کتاب مقدس (عهدین)، 2005، ترجمه از زبان اصلی (عبرانی، آرامی، یونانی)، چاپ چهارم، انتشارات ایلام
- 9) ولفسن، هری اوسترین، 1387، بازتاب‌های کلام اسلامی در کلام یهودی، ترجمه علی شهبازی، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب
- 10) ولفسن، هری اوسترین، 1378، عقل و وحی در قرون وسطی، ترجمه شهرام پازوکی، تهران، گروس
- 11) ولفسن، هری اوسترین، 1389، فلسفه آبای کلیسا، ترجمه علی شهبازی، قم، دانشگاه ادیان و مذاهب
- 12) Acar, R, (2005), Talking about God and talking about creation, Brill
- 13) Burrell, C. S. & David, B, (1992), Knowing the Unknowable God: Ibn-Sina, Maimonides, Aquinas. University of Notre Dame Press
- 14) Jacobs, L, (1973), A Jewish Theology, New York
- 15) McBrien, R. P, (1994), Catholicism, 3rd ed, London, Geoffrey Chapman
- 16) Cunningham, M. B, & Theokritoff, E, (Eds), (2008), The Cambridge Companion to Orthodox Christian Theology, Cambridge University Press

- 17) Sanders, J, & Stosch, K, (Eds), (2021), Divine action: challenges for Muslim and Christian theology. Brill| Schöningh
- 18) Dempster, S. G, (2003), Dominion and dynasty: A theology of the Hebrew Bible, InterVarsity Press
- 19) Seale, M. S, (1964), Muslim Theology: A Study of Origins with Reference to the Church Fathers, Londo, Luzac
- 20) Stern, S.M. (1983), Medieval Arabic and Hebrew Thought, ed. F.W. Zimmermann, London: Variorum Reprints
- 21) Ward, K, (1987), Images of Eternity: Concepts of God in Five Religious Traditions (London: Darton, Longman and Todd
- 22) Ware, K, (1983), The Orthodox Church, New York

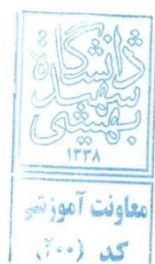

سمینار و روش تحقیق						
عنوان درس به فارسی: سمینار و روش تحقیق	تعداد	پایه	نوع واحد		تعداد واحد: 2	
	تعداد واحد نظری:					
	عنوان درس به انگلیسی: Seminar and research method	تعداد ساعت: 32	الزامی	تخصصی	تعداد واحد نظری: 2	
					تعداد واحد عملی:	
					اختیاری	تعداد واحد نظری:
						تعداد واحد عملی:
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						
سال ارائه درس:						

اهداف درس:

آشنایی با روش‌های معتبر علمی پژوهش دانشگاهی و نگارش مقاله و پایان‌نامه تحصیلی

سرفصل‌ها:

- سرفصل درس: سمینار و روش تحقیق
- تعریف/تعیین‌مُراد از "روش"، "پژوهش" و "روش پژوهش" و تبیین نسبت دانش و روش؛
- بیان انواع/اقسام روش‌های علوم و معارف بشری بویژه در علوم انسانی؛
- بیان انواع/اقسام روش‌های پژوهش در حوزه‌ی الهیات؛
- شیوه‌های تنظیم پیشنهادنامه پژوهشی (تعیین میدان پژوهش و رویکرد پژوهشی)
- شیوه‌های تنظیم پیشنهادنامه پژوهشی (تعیین مسئله‌ی اصلی و تقریر آن)
- شیوه‌های برنامه‌ریزی پژوهشی
- شیوه‌های برنامه‌ریزی پژوهشی
- شیوه‌های ارزیابی منابع و اولویت‌بندی مطالعه‌ی منابع پژوهش
- شیوه‌های یادداشت‌برداری و تنظیم داده‌ها
- بیان انواع/اقسام/سبک‌های نگارش در فلسفه/الهیات
- فنون نگارش روش‌مندانه

- طراحی ساختار استدلال‌ها، ساختار مدعیات و ساختار نتیجه‌گیری
- بیان برخی خطاهای نگارشی رایج در فارسی‌نویسی؛ بیان کاربردهای بجا (صحیح) و نابجای (غلط) برخی علایم سجاوندی (نشانه‌گذاری) در نگارش فارسی
- پژوهش در بستر وب و دیگر بسترها و امکانات مدرن
- تنظیم مقالات علمی پژوهشی و علمی ترویجی
- شیوه‌های تنظیم و ارائه‌ی گزارش پژوهش
- اخلاق پژوهش
- سمینار

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

منابع:

- (1) سمیعی (گیلانی)، احمد، 1395، نگارش و ویرایش، ویراست سوم، تهران، انتشارات سمت
- (2) عدالت‌نژاد، سعید، 1396، راهنمای نگارش و پژوهش دانشگاهی (مقاله، رساله و کتاب)، تهران، نشر نی
- (3) حسین‌زاده، غلام‌حسین، 1396، راهنمای ویرایش، تهران، انتشارات سمت
- (4) فرامرزی قراملکی، احد، 1395، روش‌شناسی مطالعات دینی؛ مشهد: انتشارات رضوی
- (5) مارتینیک، ای. پی. 1393، مثل فیلسوف نوشتن: آموزش نگارش مقاله‌ی فلسفی، ترجمه‌ی فاطمه‌ی مینایی و لیلا مینایی، تهران، انتشارات هرمس
- (6) معماریان، غلام‌حسین، 1371، چگونه می‌توان یک پایان‌نامه نوشت، امبرتو اکو، ترجمه؛ تهران: نشر دانشگاه علم و صنعت.
- (7) موحد، ضیاء، 1387، البته واضح و مبهرن است که...؛ رساله‌ای در مقاله‌نویسی، تهران، انتشارات نیلوفر
- (8) موحدیان عطّار، علی، 1395، روش‌شناسی دین‌پژوهی، قم، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی
- (9) نجفی، ابوالحسن، 1370، غلط‌نویسیم (فرهنگ دشواری‌های زبان فارسی)، تهران، انتشارات مرکز نشر دانشگاهی
- (10) وابرتن، نایجل، 1388، اندیشیدن: فرهنگ کوچک سنجش‌گراانه‌اندیشی، ترجمه‌ی محمد مهدی خسروانی، انتشارات علمی و فرهنگی

11) MacArthur, C. A, Graham, S, & Fitzgerald, J. (Eds), (2008), Handbook of writing research, Guilford Press

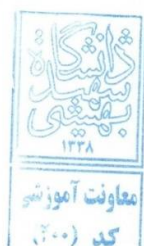
12) Dickerson, P. (2020), How to Write Brilliant Psychology Essays

13) Schokel, L. A, (1998), A Manual of Hermeneutics, Sheffield Academic Press

- 14) Soles, D, (2005), The Academic Essay: How to plan, draft, write, revise, and write essays; Studymates Publishers
- 15) Thomson, A. (2009), Critical Reasoning 3e: A Practical Introduction, Routledge
- 16) Zemach, D. E., & Rumisek, L. A. (2005), Academic Writing—from Paragraph to Essay

الهیات یهودی									
عنوان درس به فارسی: الهیات یهودی عنوان درس به انگلیسی: Jewish Theology	تعداد واحد: 2	پایه		نوع واحد تخصصی	تعداد ساعت: 32	دروس پیش نیاز:			
		الزامی	تعداد واحد نظری: 2						
			تعداد واحد عملی:						
		اختیاری	تعداد واحد نظری:						
			تعدا واحد عملی:						
	آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد								
	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐								

اهداف درس:

آشنایی با آراء دینی و کلامی دین یهود و تحولات آن.

سرفصل ها:

- اصول اعتقادی یهودیت (آفرینش، خلق از عدم، مفهوم نبوت و ...)، آشنایی با تورات و تاریخ قوم بنی اسرائیل از ابتدا تا قرن سوم قبل از میلاد
- اصول اعتقادی یهودیت (آفرینش، خلق از عدم، مفهوم نبوت و ...)، آشنایی با تورات و تاریخ قوم بنی اسرائیل از ابتدا تا قرن سوم قبل از میلاد
- دین یهود و اعتقادات آن در عصر یونانی مآبی (از قرن سوم قبل از میلاد تا قرن نخست میلادی)
- فیلون اسکندرانی و الهیات یهودی در قرون نخستین میلادی
- الهیات تلمودی
- الهیات یهود در سده های میانه
- الهیات قبلا
- الهیات یهود در دوره رنسانس
- الهیات یهود در سده های جدید
- الهیات یهودی پسا آشویتس

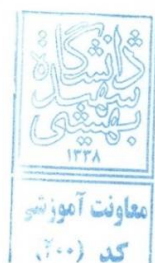
ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

منابع:

- 1) ابن میمون، موسی، 1971، دلالة الحائرين، مقدمه احمد فرید المزیدي، بیروت، دار الکتب العلمیه
- 2) آشنایین سالتز، ادین، 1393 سیری در تلمود، ترجمه باقر طالبی، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب
- 3) جمع نویسندگان، 1372، دین پژوهی، (ترجمه مقالاتی از The Encyclopedia of Religion)، چاپ اول، ترجمه خرمشاهی، ویراسته میرچا الیاده. تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- 4) عهد عتیق، 1396، ترجمه پیروز سیار، تهران، نشر نی
- 5) History of Jewish Philosophy, (1997), Edited by Daniel H. Frank and Oliver Leaman, London and New York, Routledge
- 6) The Works of Philo: Complete and Unabridged, (1993), New Updated Edition, Translated by C. D. Young, Hendrickson Publishers
- 7) Burrell, D. B. (2014), Towards a Jewish-Christian-Muslim Theology, John Wiley & Sons

الهیات مسیحی							
عنوان درس به فارسی: الهیات مسیحی عنوان درس به انگلیسی: Christian Theology	تعداد واحد: 2	پایه		نوع واحد تخصصی	تعداد ساعت: 32	دروس پیش نیاز:	
	الزامی	تعداد واحد نظری: 2					
		تعداد واحد عملی:					
		اختیاری	تعداد واحد نظری:				
			تعداد واحد عملی:				
	آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						
سال ارائه درس:							

اهداف درس:

آشنایی تحقیقی با کلام مسیحی

سرفصل‌ها:

- مفاهیم پایه در الهیات مسیحی
- متون مختلف مسیحی (اناجیل و نامه‌های رسمی و غیررسمی)
- مسیحیت پولوسی
- شکل‌گیری الهیات نظام‌مند مسیحی (اریگن اسکندرانی)
- آباء کلیسا
- الهیات مسیحی آگوستینی
- الهیات رهبانی (الهیات فرانسیسی و دومینکن)
- الهیات مدرسی
- الهیات پروتستانی
- مفاهیم و جریان‌های اصلی در الهیات مسیحی معاصر

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

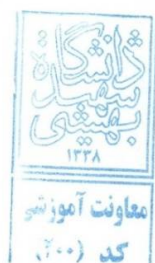
ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

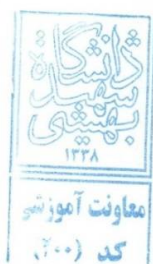
منابع:

- 1) کتاب مقدس (عهدین)، 1396، ترجمه پیروز سیار، تهران، نشر نی
- 2) لاسکم، دیوید، 1399، اندیشه در دوره‌ی میانه، ترجمه میثم سفیدخوش، تهران، انتشارات سمت
- 3) جوویور، مری، 1381، درآمدی به مسیحیت، ترجمه حسن قنبری، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب
- 4) کلباسی، حسین، 1384، مدخلی بر تبارشناسی کتاب مقدس، تهران، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- 5) میشل، توماس، 1377، کلام مسیحی، ترجمه حسین توفیقی، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب
- 6) ژیلسون، اتین، 1397، روح فلسفه در قرون وسطی، علیمراد داوودی، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
- 7) ایلخانی، محمد، 1396، تاریخ فلسفه مسیحی در قرون وسطی و عصر جدید، تهران، انتشارات سمت
- 8) هوردن، 1392، الهیات پروتستان، ترجمه میکائیلیان، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
- 9) مک گراث، آلیستر، 1392، الهیات مسیحی، ترجمه بهروز حدادی، چاپ اول از ویرایش پنجم، قم، دانشگاه ادیان و مذاهب

- 10) McCall, T. H, (2015), An Invitation to Analytic Christian Theology, InterVarsity Press
- 11) House, H. W, (2019), Charts of Christian theology and doctrine, Zondervan Academic
- 12) Thorsen, D, (2020), An exploration of Christian theology, Baker Academic

مسائل جدید الهیاتی (1)						
عنوان درس به فارسی: مسائل جدید الهیاتی (1)	تعداد واحد: 2	پایه		نوع واحد	تعداد ساعت: 32	عنوان درس به انگلیسی: New theological issues (1)
	تعداد واحد نظری: 2	الزامی	تخصصی			
					تعداد واحد عملی:	
		تعداد واحد نظری:				
		آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						
سال ارائه درس:						

اهداف درس:

آشنایی با مسائل الهیاتی جدید در «الهیات نظری» و انحای مختلف مواجهه با آن‌ها

سرفصل‌ها:

- معناشناسی (دین، کلام، الهیات، وجوه «جدید بودن» کلام و ...)
- ایمان و تعقل (عقل‌گروی، ایمان‌گروی، معرفت‌شناسی اصلاح شده و ...)
- زبان دین (ماهیت گزاره‌های دینی، تحقیق‌پذیری و معناداری گزاره‌های دینی، تاریخی بودن و تفسیر‌پذیری گزاره‌های دینی و ...)
- مواجهه‌های جدید با ادله اثبات و نفی وجود خدا (استدلال‌های هستی‌شناختی، استدلال‌های کیهان‌شناختی، استدلال‌های غایت‌شناختی، استدلال‌های اخلاقی و ...)
- تجربه دینی (ماهیت تجربه دینی، ارزش معرفتی تجربه دینی، انتقال‌پذیری/ناپذیری تجربه دینی و ...)
- تنوع ادیان (انحصار‌گروی، شمول‌گروی، کثرت‌گروی و ...)
- گوهر و صدف دین

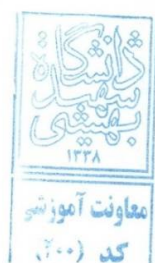
ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

منابع:

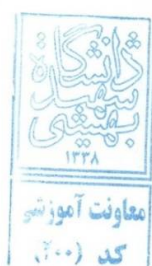
- 1) استیور، دن، 1393، فلسفه زبان دینی، ترجمه ابوالفضل ساجدی، قم، نشر ادیان (وابسته به دانشگاه ادیان و مذاهب)
- 2) اکبری، رضا، 1385، ایمان گروی: نظریات کرکگور، ویتگنشتاین و پلاتینگا، تهران، انتشارات پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
- 3) بیسینگر، دیوید، 1394، تنوع دینی، ترجمه مهدی اخوان، انتشارات، ققنوس
- 4) دیویس، کروالین، 1391، ارزش معرفت‌شناختی تجربه دینی، ترجمه علی شیروانی و حسینعلی شیدان، قم، انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
- 5) سروش، عبد‌الکریم، 1393، صراط‌های مستقیم، تهران، انتشارات صراط
- 6) علیزمانی، امیرعباس، 1387، سخن گفتن از خدا، تهران، انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- 7) فنایی، ابوالقاسم، 1375، درآمدی بر فلسفه دین و کلام جدید، تهران، انتشارات اشراق
- 8) مایلز، تی.آر، 1383، تجربه دینی، ترجمه جابر اکبری، تهران، انتشارات دفتر پژوهش و نشر سهروردی
- 9) Jones, G, (Ed), (2008), The Blackwell companion to modern theology, John Wiley & Sons
- 10) Kennedy, P, (2009), A modern introduction to theology: New questions for old beliefs, Bloomsbury Publishing
- 11) Olson, R. E, (2013), The journey of modern theology: From reconstruction to deconstruction, InterVarsity Press

متون مقایسه‌ای در زبان انگلیسی						
عنوان درس به فارسی: متون مقایسه‌ای در زبان انگلیسی	تعداد واحد: 2	پایه		تعداد واحد نظری:		
				تعداد واحد عملی:		
	تعداد ساعت: 32	نوع واحد	تخصصی	تعداد واحد نظری:		
				تعداد واحد عملی:		
				تعداد واحد نظری: 2		
				تعداد واحد عملی:		
عنوان درس به انگلیسی: Comparative Texts in English			الزامی	تعداد واحد نظری:		
				تعداد واحد عملی:		
			اختیاری	تعداد واحد نظری: 2		
				تعداد واحد عملی:		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار						
سال ارائه درس:						

اهداف درس: آشنائی دانشجویان با متون الهیات تطبیقی در زبان انگلیسی است. مدرس این درس یک یا چند بخش از متون زیر را برای شرح و تفسیر انتخاب می‌کند.

سرفصل‌ها:

- متن برگزیده Philo
- متن برگزیده Ibn Daud
- متن برگزیده Moses Mendelssohn
- متن برگزیده Pseudo-Dionysius
- متن برگزیده Thomas Aquinas
- متن برگزیده Martin Luther
- متن برگزیده Erasmus
- متن برگزیده Friedrich Jakobie
- متن برگزیده Friedrich Schleiermacher
- متن برگزیده Barth
- متن برگزیده Plantinga
- متن برگزیده Tillich
- متن برگزیده Swinburne

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	30 درصد
آزمون پایان نیم سال	70 درصد

منابع:

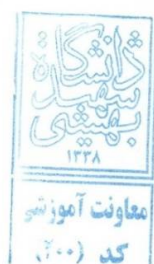
- 1) Ibn Daud, A, (1967), The book of Tradition (Sefer ha-Qabbalah), edited and translated by G. D. Cohen, Philadelphia
- 2) Aquinas, T, (1998), Selected Writings, translated by R. Mcinerny, London.
- 3) McHugh, J, (2014), Francis Hutcheson: selected philosophical writings (Vol. 16), Andrews UK Limited.
- 4) Buber, Martin, (1937), I and Thou, Edinburgh
- 5) Maimonides, (1963), The Guide of Perplexed, Translated by Pines, 2 vols., Chicago press
- 6) Mendelssohn, M, (1975), Selection from his writings, edited et translated by E. Jospe, New York
- 7) Philo of Alexandria, (1956), translated by F. H. Colson and G. H. Whittaker, 10 vols, Cambridge, MA (Loeb Classical Library)
- 8) Plantinga, A, (1974), God, Freedom and Evil, London
- 9) Degirmencioglu, T, (1987), The Complete Works, English translation by C. Lubheid and P. Rorem, London
- 10) Selected Philosophical Writings, (1993), translated by T. Mcdermott, Oxford-New York,
- 10) Swinburne, R, (1979), The Existense of God, Oxford

تاریخ الهیات مسیحی و یهودی						
عنوان درس به فارسی: تاریخ کلام مسیحی و یهودی	تعداد واحد: 2	پایه		نوع واحد		عنوان درس به انگلیسی: The history of Jewish and Christian theology
	تعداد ساعت: 32	الزامی	تخصصی	تعداد واحد نظری:		
				تعداد واحد عملی:		
				تعداد واحد نظری: 2		
				تعداد واحد عملی:		
				تعداد واحد نظری:		
				تعداد واحد عملی:		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						
سال ارائه درس:						

اهداف درس: آشنایی با چگونگی شکل گیری و سیر تاریخی مفاهیم الهیاتی دین یهود و مسیحیت.

سرفصل ها:

- زمینه های تاریخی یهودیت اولیه
- تأثیر ادیان اولیه در یهودیت
- تأثیر یونانی گری در الهیات یهودی
- تدوین تلمود
- الهیات یهود در سده های میانه
- قبالا یا عرفان یهودی
- تاریخ الهیات جدید یهودی
- زمینه های یهودی مسیحیت
- انواع مسیحیت در سده های نخستین میلادی
- متون مختلف مسیحی (اناجیل و نامه های رسمی و غیررسمی)
- مسیحیت پولوسی-یوحنایی و جمع آوری انجیل فعلی و کنار گذاشتن اناجیل و متون دیگر
- نتایج پیوند مسیحیت با سیاست رومی

- مناسبات الهیات مسیحی با اندیشه و مدارس یونانی
- الهیات مسیحی در عصر تفرقه‌ی دینی
- الهیات مسیحی در عصر تحول علمی
- الهیات معاصر مسیحی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

منابع:

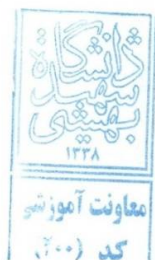
- 1) آشنایین سالتز، ادین، 1393، سیری در تلمود، ترجمه باقر طالبی، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب
- 2) لاسکم، دیوید، 1399، اندیشه در دوره‌ی میانه، ترجمه میثم سفیدخوش، تهران، انتشارات سمت
- 3) جوویر، مری، 1381، درآمدی به مسیحیت، ترجمه حسن قنبری، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب
- 4) میشل، توماس، 1377، کلام مسیحی، ترجمه حسین توفیقی، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب
- 5) Pelikan, J, (2008), The Christian Tradition: A History of the Development of Doctrine, Volume 3: The Growth of Medieval Theology (600-1300) (Vol. 3), University of Chicago Press
- 6) Danielou, J, (1969), Couratin A.H. and Kent J, Historical Theology, London
- 7) Frank and Leaman, (1997), History of Jewish Philosophy, Routledge History of Philosophy, vol 2, London.
- 8) Johnson, P, (1976), A History of Christianity, Simon, London
- 9) Bray, G, (2014), God Has Spoken: A History of Christian Theology, Crossway

تاریخ علم کلام و فرق اسلامی						
عنوان درس به فارسی: تاریخ علم کلام و فرق اسلامی عنوان درس به انگلیسی: The history of Islamic Theology and Islamic sects	تعداد واحد: 2	پایه		دروس پیش نیاز:		
	تعداد ساعت 32 :	نوع واحد	الزامی	تعداد واحد نظری:		
				تعداد واحد عملی:		
				اختیاری	تعداد واحد نظری: 2	
					تعدا واحد عملی:	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						
سال ارائه درس:						

اهداف درس: آشنایی با تاریخ علم کلام و فرق اسلامی

سرفصل ها:

- تعریف، موضوع، فایده و اسامی علم کلام
- علل پیدایش علم کلام (علل بیرونی و درونی)
- متکلمان نخستین (تا پیش از ظهور مکاتب کلامی)
- فرقه های کلامی: جهمیّه - خوارج - مرجئه معتزله - اشاعره - شیعه
- علل مخالفت محدثان و برخی از فقهاء با علم کلام
- رابطه علم کلام با فلسفه و بیان دیدگاه فارابی و ابن خلدون
- اصول مشترک کلامی نزد متکلمان اسلامی
- متکلمان معاصر (نومعتزلی ها و نواندیشان شیعه)
- ادامه متکلمان معاصر (نومعتزلی ها و نواندیشان شیعه)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال 30 درصد

آزمون پایان نیم‌سال 70 درصد

منابع:

- 1) ابن خلدون، عبد الرحمان، 1417، مقدمه ابن خلدون، بیروت، دار العرب
- 2) شهرستانی، عبد الکریم، 1429، الملل والنحل، بیروت، دارالفکر
- 3) فارابی، ابونصر، 1999، احصاء العلوم. بیروت، دار ومکتبۃ الهلال
- 4) مشکور، محمد جواد، 1384، تاریخ فرق اسلامی، مشهد، بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی
- 5) نویختی، 1361، فرق الشیعه، ترجمه محمد جواد مشکور، تهران، مرکز انتشارات علمی و فرهنگی

6) Kazi, A. K, & Flynn, J. G, (2013), Muslim sects and divisions. Routledge

7) Upal, M. A, & Cusack, C. M. (Eds.), (2021), Handbook of Islamic sects and movements, Brill

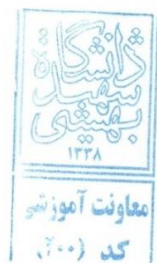

مسائل جدید الهیاتی (2)						
عنوان درس به فارسی: مسائل جدید الهیاتی (2)	تعداد واحد: 2	پایه		نوع واحد	تعداد	عنوان درس به انگلیسی:
	الزامی	تخصصی	تعداد واحد نظری:		تعداد واحد عملی:	
						اختیاری
	تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:				
			تعداد واحد نظری:		تعداد واحد عملی:	
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:					
		تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
تعداد واحد نظری:						

اهداف درس: آشنایی با مسائل کلامی جدید در «لهیات عملی» و انحای مختلف مواجهه با آنها

سرفصل‌ها:

- الهیات اخلاقی (معناشناسی، فضایل و رذایل الهیاتی، فواید و کارکردهای هنجارهای اخلاقی الهیاتی و ...)
- الهیات اجتماعی و سیاسی (الهیات امید، الهیات جنسیت، الهیات نژاد و ...)
- دین و معنای زندگی (معناشناسی، نقش دین در ارزشمندی، هدفمندی و کارکردمندی زندگی، ارتباط اخلاق و دین و انحای آن و ...)
- الهیات محیط زیست (نقش الهیات در مواجهه با بحران محیط زیست و ...)
- الهیات علم و فناوری (الهیات علم، الهیات فناوری)
- الهیات هنر
- الهیات عشق
- الهیات نیایش

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

منابع:

- 1) سفیدخوش، میثم، 1393، پدیداری نیهیلیسم اخلاقی، اصفهان، پژوهشگاه علوم اسلامی
- 2) کرول، جوئل، 1399، پایان الهی یا بشری تاریخ، ترجمه زانیار ابراهیمی، تهران، پگاه روزگار نو
- 3) گالووی، آلن، 1397، پانن برگک: الهیات تاریخی، ترجمه مراد فرهادپور، تهران، نشر بیدگل
- 4) گنون، رنه، 1372، بحران دنیای متجدد، ترجمه سید ضیاء الدین دهشیری، تهران، موسسه انتشارات امیرکبیر
- 5) گیلسپی، مایکل آلن، 1398، ریشه‌های الهیاتی مدرنیته، ترجمه زانیار ابراهیمی، تهران، پگاه روزگار نو
- 6) وبر، ماکس، 1394، دین قدرت جامعه، ترجمه احمد تدین، تهران، نشر هرمس
- 7) Tilich. P, (2000), The courage to be, Published by Yale university press
- 8) Oconnor. D, (2008), God, Evil, and Design, Published by Blackwell
- 9) Shanks. N, (2004), God, the devil, & Darwin, Published by Oxford university press
- 10) Benson. B.E, Wirzba. N, (2005), The phenomenology of prayer, Published by Fordham university press
- 11) Dalton, A.M, C. Simmons. H, (2010), Echotheology and the practice of hope, Published by State university of New york press, Albany
- 12) Andreapoulos. A, (2017), Art as theology: From the Postmodern to the Medieval, Published by Routledge
- 13) Davis. C, (1994), Religion and the making of society: Essays in social theology, Published by Cambridge university press
- 14) Austin. M, (2014), Explorations in Art, Theology and Imagination, Published by Routledge
- 15) Milbank. J, (2006), Theology and Social Theory, Published by Blackwell

متون الهیاتی در زبان انگلیسی						
عنوان درس به فارسی: متون الهیاتی در زبان انگلیسی	تعداد واحد: 3	پایه		تعداد واحد نظری:		عنوان درس به انگلیسی: Theological Texts in English
	تعداد ساعت: 48	نوع واحد	تخصصی	تعداد واحد نظری:		
				تعداد واحد عملی:		
				الزامی		
				اختیاری		
تعداد واحد نظری: 3		تعدا واحد عملی:				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						سال ارائه درس:
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						

اهداف درس: آشنایی با متون تخصصی کلام اسلامی در زبان انگلیسی

سرفصل‌ها:

- Encyclopedia of Islam "Adl", Vol. 1, pp. 209-210
- Encyclopedia of Islam "Iman", Vol 3, pp. 1170-1174
- Encyclopedia of Islam "Ilm, Al-Kalam", Vol 3, pp. 1141-1150
- Encyclopedia of Islam "Insan", Vol 3, pp. 1237-1239
- Encyclopedia of Islam "Nubuwwa", Vol 8, pp. 93-97
- Encyclopedia of Islam "Tawhid", Vol 10, pp. 389
- Encyclopedia of Islam "Maad", Vol 5, pp. 892-894

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

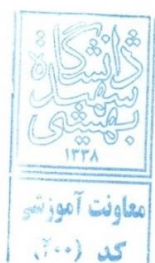
ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

30 درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

70 درصد

آزمون پایان نیم‌سال

منابع:

- 1) Davies, B, & Evans, G. R. (Eds.), (1998), Anselm of Canterbury: The major works, OUP Oxford
- 2) Augustine. S, Confessions, (1991) translated by H. Chadwik, Oxford and New York
- 3) "Encyclopedia of Religion, (2004), Edited by Lindsay Jones, Second Edition, in 15 volumes, USA, The Macmillan Press, First Impression

متون کلامی در زبان عربی										
دروس پیش‌نیاز:	تعداد واحد نظری:	پایه		نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی:				
	تعداد واحد عملی:				واحد: 2	متون کلامی در زبان عربی				
	تعداد واحد نظری:	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: 32	عنوان درس به انگلیسی: Theological Texts in Arabic				
	تعداد واحد عملی:									
	تعداد واحد نظری: 2	اختیاری								
	تعدا واحد عملی:									
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد										
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐										
سال ارائه درس:										

اهداف درس: آشنایی دانشجویان با متون تخصصی کلام اسلامی

سرفصل‌ها:

- قسمت‌هایی از شرح تجرید العقائد
- قسمت‌هایی از شرح مواقف

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

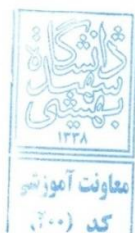
(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال 30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال 70 درصد

منابع:

(1) ایچی، قاضی عضد الدین، شرح میر سید شریف جرجانی، 1420ق، شرح المواقف، قم، منشورات الشریف الرضی

(2) طوسی، خواجه نصیر، 1407ق، جرید الاعتقاد، تهران، مکتب الاعلام اسلامی

اندیشه‌های کلامی ایران باستان و ادیان شرقی									
عنوان درس به فارسی: اندیشه‌های کلامی ایران باستان و ادیان شرقی	تعداد واحد: 2	پایه		نوع واحد	تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:			
	تعداد ساعت: 32	الزامی	تخصصی		تعداد واحد نظری:	دروس پیش‌نیاز:			
					تعداد واحد عملی:				
		اختیاری			تعداد واحد نظری: 2				
					تعداد واحد عملی:				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد									
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐									
سال ارائه درس:									

اهداف درس:

آشنایی دانشجویان با اصول عقاید دین زردشتی، هندوئیسم و بودیزم

سرفصل‌ها:

- آیین زردشتی: ثنویت و پیدایش جهان و مراحل آن و وجود انسان و ابعاد گوناگون او و برخی مسائل دیگر از قبیل همبستگان (اعراف)، تناهی، دوزخ، فرسگرد، تجسم اعمال و ...
- آیین زردشتی: بخش دیگر کار، ارائه مباحث جدلی زردشتی بر ضد مانویت و یهودیت و مسیحیت و اسلام است در رساله شکند گمانیک وزار (گزارش گمان شکن) این مباحث به نحو مرتب و منقح آمده است.
- هندوئیسم: ادیان هندوئی - اشاره مختصر به ادیان بومی قبل از آمدن آریائی‌ان، مهاجرت اقوام آریایی.
- هندوئیسم: وداها و دین ودائی
- هندوئیسم: اوپانیساده‌ها. شیواپرستی. آداب دینی در معابد. اوتارها. ویشنوپرستی.
- هندوئیسم: راماینه و مهابهاراته. اهمیت کریشنا در ویشنوپرستی
- هندوئیسم: بهاگود گیتا. نهضت بهکتی.
- هندوئیسم: تأثیر اسلام در نهضت بهکتی Bhakti. دین جاینی. دین سیکهه. نهضت‌های جدید.
- هندوئیسم: مختصری درباره فلسفه دینی و عرفانی هند (ودانته و سیکهه، یوگا)

- هندوئیسم: مختصری درباره فلسفه دینی و عرفانی هند (ودانته و سیکهه، یوگا)
- دین بودائی: بودا و ادیان هندوئی. زندگی بودا و تعلیمات او.
- دین بودائی: شورای اول و پیدایش فرقه‌ها. دو فرقه اصلی مهائانا و هینایانا. بودیسم. آشوکا و کوشش‌های او در تقویت و ترویج دین بودائی.
- دین بودائی: تدوین کتب دینی بودائی بزبان پالی. دین بودائی در خاورمیانه و در آسیای جنوب شرقی. دین بودائی در چین (چان Chan) و در ژاپن (زان Zan).
- دین بودائی: اشاره اجمالی به مکتب‌های فلسفی بودائی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم سال	70 درصد

منابع:

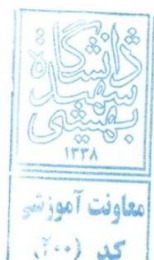
- 1) بندهش، 1374، ترجمه دکتر مهرداد بهار، تهران، نشر توس
- 2) راه حق - داماد، 1386، ترجمه رضا علوی، تهران، نشر فرزانه روز
- 3) شایگان، داریوش، 1393، ادیان و مکتب‌های فلسفی هند، تهران، نشر فرزانه روز
- 4) شبلی، احمد، 1964، قاهره، مقارنه ادیان
- 5) گزیده‌های زادسپرم (وزیدگی‌های زادسپرم)، 1385، ترجمه دکتر محمدتقی راشد، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- 6) مینوی خرد، 1379، ترجمه دکتر احمد تفضلی، تهران، نشر توس
- 7) ناس، جان، 1388، تاریخ جامع ادیان، ترجمه علی اصغر حکمت، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی

- 8) "Encyclopedia of Religion and Ethics, (1908), Edited by James Hastings, Vol.2, New York, Charles Scribner's Sons, First Impression
- 9) Zaehner, R. C, (2007), A Concise Encyclopedia of living Faiths, New York
- 10) Shakrd, S.H, (1994), Dualism in Transformation, London
- 11) Menasce, J. P, (1987), Shkand gumanik vijar, New York

الهیات مقایسه‌ای ادیان ابراهیمی (2)										
دروس پیش‌نیاز:	تعداد واحد نظری:	پایه		تعداد واحد: 3	عنوان درس به فارسی:					
	تعداد واحد عملی:				الهیات مقایسه‌ای ادیان ابراهیمی (2)					
	تعداد واحد نظری:	الزامی	تخصصی	تعداد ساعت: 48	عنوان درس به انگلیسی:					
	تعداد واحد عملی:									
	تعداد واحد نظری: 3	اختیاری								
	تعدا واحد عملی:									
	آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					Comparative Theology of Abrahamic Religions (2)				
	☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار									
سال ارائه درس:										

اهداف درس: آشنایی با موضوعات و مسائل الهیات عملی تطبیقی در ادیان ابراهیمی

سرفصل‌ها:

- ارتباط انسان و خدا در یهودیت و مسیحیت و اسلام و مقایسه
- جایگاه اختصاصی انسان: شبیه خدا بودن
- ارتباط انسان و خدا (جایگاه اختصاصی انسان: خلیفه خدا بودن)
- ارتباط انسان و خدا (جایگاه اختصاصی انسان: عبد/فرزند خدا بودن)
- فضایل و رذایل الهیاتی در یهودیت و مسیحیت و اسلام و مقایسه
- فضایل و رذایل الهیاتی در یهودیت و مسیحیت و اسلام و مقایسه
- فضایل: تواضع؛ امید
- فضایل و رذایل الهیاتی در یهودیت و مسیحیت و اسلام و مقایسه
- فضایل: عشق و محبت
- فضایل و رذایل الهیاتی در یهودیت و مسیحیت و اسلام و مقایسه
- فضایل: احسان؛ توبه

- فضایل و رذایل الهیاتی در یهودیت و مسیحیت و اسلام و مقایسه
- رذایل: کفر؛ کفران
- فضایل و رذایل الهیاتی در یهودیت و مسیحیت و اسلام و مقایسه
- رذایل: عجب؛ ناامیدی
- فضایل و رذایل الهیاتی در یهودیت و مسیحیت و اسلام و مقایسه
- رذایل: نفرت؛ اسائه؛ عصیان
- نجات در یهودیت و مسیحیت
- نجات در اسلام؛ مقایسه
- رستگاری در یهودیت و مسیحیت
- رستگاری در اسلام؛ مقایسه
- سعادت دنیوی و اخروی در یهودیت و مسیحیت
- سعادت دنیوی و اخروی در اسلام؛ مقایسه

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

منابع:

- (1) ابن میمون، موسی، 1971، دلالة الحائرين، مقدمه احمد فرید المزیدي، بیروت، دار الکتب العلمیه
- (2) جمع نویسندگان، 1388، خدا در فلسفه، ترجمه مقالاتی از The Encyclopedia of Philosophy، ویراسته پل ادواردز (ترجمه ب. خرمشاهی). چاپ چهارم، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- (3) سلیمانی، عبدالرحیم، 1385. درآمدی بر الهیات تطبیقی (اسلام و مسیحیت)، چاپ دوم، قم، انتشارات طه
- (4) سلیمانی، عبدالرحیم، 1389، سرشت انسان در اسلام و مسیحیت. قم، دانشگاه ادیان و مذاهب
- (5) فعالی، محمد تقی، 1389، ایمان دینی در اسلام و مسیحیت، چاپ دوم، تهران، انتشارات کانون
- (6) کتاب مقدس (عهدین)، 2005، ترجمه از زبان اصلی (عبرانی، آرامی، یونانی)، چاپ چهارم، انتشارات ایلام
- (7) گارده، لوئی و قنواتی، ژرژ، 1396، فلسفه اندیشه دینی در اسلام و مسیحیت، ترجمه احسان موسوی خلخالی، تهران، حکمت
- (8) ماسون، دنیز، 1385، قرآن و کتاب مقدس، درون‌مایه‌های مشترک، ترجمه فاطمه سادات تهامی، چاپ اول، قم، دفتر پژوهش و نشر سهروردی

- (9) نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، 1979، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، شرح علامه حلی، حسین بن یوسف، قم،
مؤسسه الاعلمی للمطبوعات
- (10) ولفسن، هری اوسترین، 1368، فلسفه علم کلام، ترجمه احمد آرام، تهران، نشر الهدی

- 11) Aquinas, T, (1996), Summa Theologia, translated by Daniel J. Sullivan, Great Books of Western World
- 12) Burrell, D.B, (1986), Knowing the Unknowable God: Ibn-Sina, Maimonides, Aquinas, Notre Dame, Indiana: University of Notre Dame Press
- 13) Jacobs, L, (1973), A Jewish Theology, New York
- 14) McBrien, Richard P, (1994), Catholicism, 3rd ed., London: Geoffrey Chapman
- 15) Seale. M. S, (1978), Quran and Bible: Studies in Interpretation and Dialogue, Londo, Croom Helm.
- 16) Stern, S.M, (1983), Medieval Arabic and Hebrew Thought, ed. F.W. Zimmermann, London, Variorum Reprints
- 17) Encyclopaedia of religion and ethics, (1971), edited by James Hastings with the assistance of John A. Solbie and Louis H. Gary, T & T Clark
- 18) Sweetman, J. W, (1967), Islam and Christian Theology, London, Lutterworth Press
- 19) Swith, W. C. (1980), On Understanding Islam, Selected Studies, Delhi, Idarah-i Adabiyat-i Delli
- 20) Tritton, A.S, (1947), Muslim Theology, London, Luzac

مبانی فلسفی الهیات						
دروس پیش‌نیاز:	تعداد واحد نظری:		پایه		تعداد واحد: 2	عنوان درس به فارسی:
	تعداد واحد عملی:					مبانی فلسفی الهیات
	تعداد واحد نظری:		الزامی	نوع واحد تخصصی	تعداد ساعت: 32	عنوان درس به انگلیسی: Philosophical foundations of theology
	تعداد واحد عملی:					
	تعداد واحد نظری: 2		اختیاری			
	تعدا واحد عملی:					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						
سال ارائه درس:						

اهداف درس: آشنایی با بنیادهای فلسفی الهیات

سرفصل ها:

- مبانی هستی شناختی و منطقی الهیات (مناسبات وجود و ماهیت و وجود و عدم)
- مبانی هستی شناختی و منطقی الهیات (حرکت و ثبات)
- مبانی هستی شناختی و منطقی الهیات (امکان و ضرورت)
- مبانی شناخت شناسی الهیات (نظریه های ماهیت و مراتب شناخت)
- مبانی شناخت شناسی الهیات (قوای شناختی و عملکرد آنها)
- مبانی شناخت شناسی الهیات (قوای شناختی و عملکرد آنها)
- مبانی طبیعت شناختی الهیات (الگوی فلسفی تبیین طبیعت)
- مبانی طبیعت شناختی الهیات (الگوی فلسفی تبیین طبیعت)
- مبانی طبیعت شناختی الهیات (الگوی فلسفی تبیین طبیعت)
- فلسفه الهیات (نظام سازی علمی در علم کلام)
- فلسفه الهیات (نظام سازی علمی در علم کلام)
- بنیادهای فلسفه مضاف برای الهیات (فلسفه تاریخ)
- بنیادهای فلسفه مضاف برای الهیات (فلسفه اخلاق)

- بنیادهای فلسفه مضاف برای الهیات (فلسفه هنر و زیبایی شناسی)
- بنیادهای فلسفه مضاف برای الهیات (فلسفه دین)
- بنیادهای فلسفه مضاف برای الهیات (فلسفه سیاست)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

منابع:

1) الله بداشتی، علی، 1399، مبانی فلسفی علم کلام اسلامی، قم، انتشارات کلام معاصر

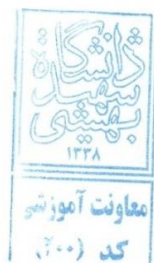
- Oliphint, k, (2006), Reasons for faith: Philosophy in the service of Theology, P & R publishing
- Allen, D, Eric O.Springsted. (2007), Philosophy for understanding theology, Westminster John Knox press
- Oliver, D.Crisp, Michael, C.Rea, (2009), Analytic theology: New essays in the philosophy of theology, Oxford university press
- Rea, M, (2009), Oxford readings in philosophical theology, Vol 1, Oxford university press
- Kilby, K, (2004), Karl Rahner: Theology and Philosophy, Routledge
- Moore, A, Michael Scott, (2007), Realism and Religion, Ashgate publishing
- Taliferro, C, M,(2019), Contemporary Philosophical Theology, Routledge
- Harriet, A.H, Christopher J.insole, (2005), Faith and Philosophical Analysis: The impact of Analytical philosophy on the philosophy of Religion, Ashgate publishing

کلام اسلامی (1)						
عنوان درس به فارسی: کلام اسلامی (1)	تعداد واحد: 2	پایه		نوع واحد	تعداد ساعت: 32	عنوان درس به انگلیسی: Islamic theology (1)
	الزامی	تخصصی	تعداد واحد نظری:			
			تعداد واحد عملی:			
			تعداد واحد نظری: 2			
			تعداد واحد عملی:			
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار						
سال ارائه درس:						

اهداف درس: آشنائی با آراء و عقاید متکلمان مسلمان، درباره ذات، صفات و افعال خدا و مقایسه آنها با یکدیگر

سرفصل ها:

- ذات خدا (معناشناسی: تعریف، موضوع و فایده علم کلام)
- ذات خدا (معناشناسی: کلام عقلی و نقلی)
- ذات خدا (معناشناسی: مسائل علم کلام و وجه امتیاز آن از مسائل فلسفی)
- ادامه ذات خدا (معناشناسی: مسائل علم کلام و وجه امتیاز آن از مسائل فلسفی)
- ذات خدا (ذات خدا: امکان شناخت ذات الهی از نظر متکلمان)
- ذات خدا (ذات خدا: راههای اثبات وجود خدا از نظر متکلمان)
- ادامه ذات خدا (ذات خدا: راههای اثبات وجود خدا از نظر متکلمان)
- صفات خدا: اسماء و صفات الهی و نسبت آنها با ذات خدا
- صفات خدا: صفات هفتگانه الهی: کلام، اراده، قدرت، حیات، علم، سمع و بصر و بیان آراء متکلمان و مقایسه آنها با یکدیگر
- ادامه صفات خدا: صفات هفتگانه الهی: کلام، اراده، قدرت، حیات، علم، سمع و بصر و بیان آراء متکلمان و مقایسه آنها با یکدیگر
- ادامه صفات خدا: صفات هفتگانه الهی: کلام، اراده، قدرت، حیات، علم، سمع و بصر و بیان آراء متکلمان و مقایسه آنها با یکدیگر

- ادامه صفات خدا: صفات هفتگانه الهی: کلام، اراده، قدرت، حیات، علم، سمع و بصر و بیان آراء متکلمان و مقایسه آنها با یکدیگر
- افعال الهی: افعال الهی و نسبت آنها با ذات
- افعال الهی: نحوه فاعلیت خداوند در عالم از نظر متکلمان
- افعال الهی: نظام احسن و رابطه آن با شرور
- افعال الهی: حسن و قبح

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

منابع:

- 1) اشعری، ابوالحسن، 1432، الأبانة من اصول الديانة، رياض، مدار المسلم للنشر
- 2) ایجی، قاضی عضد — میر سید شریف جرجانی، 1420، شرح المواقف، قم، منشورات الشریف الرضی
- 3) دینوری، ابن قتیبہ، 1438، الامامہ والسیاسہ، بیروت، مکتبہ نور
- 4) رازی، امام فخر 1420، المحصل فی آراء المتقدمين والمتاخریه، قم، منشورات الشریف الرضی
- 5) رازی، امام فخر، 1420، المطالب العالیہ، قم، منشورات الشریف الرضی
- 6) طوسی، خواجه نصیر، 1405، نقد المحصل، بیروت، دارالاضواء
- 7) طوسی، خواجه نصیر، 1407، تجرید الإعتقاد، تهران، مکتب الاعلام اسلامی
- 8) لاهیجی، عبد الرزاق، 1372. گوهر مراد، تهران، نشر سایه
- 9) معتزلی، قاضی عبد الجبار، 1422، اصول الخمسه، بیروت، دار الحیاء التراث العربی
- 10) معتزلی، قاضی عبد الجبار. 1422، المغنی فی ابواب التوحید والعدل، بیروت، دارالجلیل
- 11) المعروف الحسنی، سید هاشم. 1436، الشیعہ بین الأ شاعره والمعتزله، سید هاشم، بیروت، مقهى الكتب العربیه

12) Wolfson, H. A, Austryn, (1976), The Philosophy of the Kalam ,Cambridge, Mass: Harvard University Press

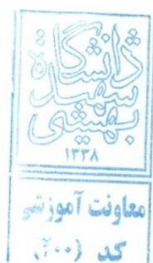
13) Abrahamov, B. (2019), Islamic theology: traditionalism and rationalism, Edinburgh University Press.

کلام اسلامی (2)						
عنوان درس به فارسی: کلام اسلامی (2)	تعداد واحد: 2	پایه		نوع واحد	تخصصی	تعداد ساعت: 32
	الزامی	تعداد واحد نظری:	عنوان درس به انگلیسی: Islamic theology (2)			
		تعداد واحد عملی:				
		تعداد واحد نظری:				
		تعداد واحد عملی:				
		تعداد واحد نظری: 2				
تعدا واحد عملی:						
دروس پیش نیاز:						
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						
سال ارائه درس:						

اهداف درس: آشنائی با آراء کلامی متکلمان مسلمان درباره نبوت و امامت و مقایسه آنها با یکدیگر

سرفصل‌ها:

- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (نبوت: تعریف نبوت و بیان ضرورت آن)
- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (نبوت: راه‌های اثبات نبوت)
- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (نبوت: نبوت عامه و خاصه)
- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (نبوت: صفات پیامبران)
- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (نبوت: شبهات مربوط به نبوت و پاسخ آنها)
- ادامه مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (نبوت: شبهات مربوط به نبوت و پاسخ آنها)
- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (امامت: تعریف امامت و خلافت و ضرورت آنها از نظر شیعه و اهل سنت)
- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (امامت: راه‌های اثبات امامت و خلافت)
- ادامه مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (امامت: راه‌های اثبات امامت و خلافت)
- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (امامت: صفات امام و خلیفه/مه‌دویت)
- ادامه مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (امامت: صفات امام و خلیفه/مه‌دویت)
- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (معاد: تعریف و ضرورت معاد و راه‌های اثبات آن)
- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (معاد: معاد روحانی و جسمانی)

- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (معاد: ثواب و عقاب اخروی و تجسم اعمال)
- مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (معاد: برزخ-شفاعت-رجعت)
- ادامه مباحث مرتبط با نبوت، امامت و معاد (معاد: برزخ-شفاعت-رجعت)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

منابع:

- 1) طوسی، خواجه نصیر، 1407، تجرید الاعتقاد، تهران، مکتب الاعلام اسلامی
- 2) معتزلی، قاضی عبد الجبار، 1422، المغنی فی ابواب التوحید والعدل بیروت، دارالجلیل
- 3) دینوری، ابن قتیبہ، 1438، الامامہ والسیاسہ، بیروت، مکتبه نور
- 4) رازی، امام فخر، 1420، المحصل فی آراء المتقدمین والمتاخریه، قم، منشورات الشریف الرضی
- 5) رازی، امام فخر. 1420، المطالب العالیہ، قم، منشورات الشریف الرضی
- 6) طوسی، خواجه نصیر، 1405، نقد المحصل، بیروت، دارالاضواء
- 7) لاهیجی، عبد الرزاق، 1372، گوهر مراد، تهران، نشر سایه
- 8) معتزلی، قاضی عبد الجبار، 1422 اصول الخمسه، بیروت، دار الحیاء التراث العربی، بیروت

9) Izutsu, T. (2006), The concept of belief in Islamic theology, The Other Press

10) Schmidtke. S, (2016), The Oxford Handbook of Islamic Theology

11) Winter, T, (2008), The Cambridge Companion to Classical Islamic Theology

